

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranger. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebueta

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRINCIPAL
DIRECCIÓ
CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERÇ
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - IMPREMTA, 2,333

ANY IX NUM.-2.689

BARCELONA, DIJOUS 18 DE JULIOL DE 1912

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

Vichy Catalán

BALNEARI DE PRIMER ORDE - TEMPORADA DE PRIMER DE MAIG A 30 D'OCTUBRE -
Situat entre l'estació i el poble de Caldes de Malavella (Girona). Telèfon de la xarxa de Girona combinat amb la xarxa de Barcelona. Distància de Barcelona: En tren lleuger, 2 hores 30 minuts; en tren corren, 3 hores. Aigües minerals, termals de 60 graus, alcalines, bicarbonat-sòdiques. Sense rival per a reuma, la diabetes, i les afeccions de l'estómac, fetge i melsa. - Grans comoditats i servei esmerat en totes les seves dependències.
Administració: Rambla de les Flors, 18, entressol. - Barcelona

Bàsculas-Caixes
Pibernat per Cabals
Avinyó, 8-10

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

BANYES DE MAR

Complet assortit en Trajos de bany pera senyora, cavaller y nens, Llençols, Barnussos, Tobalholes, Maletins, Gorres y Sabates pera bany.

Gran varietat

MOBLES DE VIMEC Y JONC

per platja, jardí y cases de camp

Neveres, Geladores, Banyeres, Aparells pera dutxes, Sifons "Sparclets", Filtres pera aigua.

Novetat en Persianes, Cortines bambú Esterilles jonc, etc., etc.

Queviures y vins planta baixa

Cerveza PETRY Fosca, a pts. 0'35 amp. y 3'60 dna.
Pilsen, " 0'40 " y 4'20 "
Ampolles de 72 centilitres.--Preus sense envàs.

Dipòsit y venda de l' "oli extra", de la "Granja de Ntra. Senyora de la Misericordia de Reus,"

Lo de Portugal

La contra-revolució monàrquica

«Volem entrar a Portugal el dia commemoratiu de la República. El dia 5 d'octubre. L'animació, era grossa. Ja no podíem tenir dubtes de que, finalment, estavem camí de Portugal... Però, algú's preguntava: Y les armes, ont son? Les armes y les peces d'artilleria? Va corre de boca en boca que les municions estaven per arribar y amb elles el comandant Paiva Conceição y el seu queto d'Estat major... Passava el temps y ni quetes ni armes apareixien! L'esperit dels conspiradors va ser invadit per una enorme desconfiança.

Així comentava l'ex-querrelista Valentí de l'entrada de Vinhães, aquella gran pallassada de l'any passat. Per fi les armes arribaven, les armes que costaven rius de diner y que consistien en un grup de revolvelles y velles escopetes... de cassà y de les municions, no cal parlar-ne. Hi havien armes pera les quals ni un trist carutxo hi havia. La varietat de l'arsenal conspirador es digna d'esment: hi havien Remington, Winchester, Mauser y algunes marques espanyoles també; tot l'armament, era apropiat per a una barraca de epim-pam-pum! Fou lo que's va poguer recollir--deien els quetes-- y encara fou precis recórrer totes les cases de drapaires de Madrid, Barcelona, Vigo y altres ciutats! Y fou per això que gastaren centenars de mils pessetes y mesos d'organització?»

Distribuides les armes, els noucents cinquanta homes que componien la columna realista no més uns 240 anaven armats, y encara molts d'aquests amb browning no més. Amb aquesta tropa anaven els conspiradors a conquerir Portugal. Pera, que's vegi el talentístic dels quetes realistes, tradim el filbre de l'ex-querrelista Valentí, a aquestes consideracions: «La columna marxava per la carretera que porta a Vinhães sense precaució ni orde de cap mena de les que la tística militar mana pendre davant de l'enemic, que si hagués volgut, quan passavem davant d'ells ens hauria afluixat a cops de pedra y tot, tal era el desordre de la columna... Una vergonya! Y tot això, pera demostrar millor la desorganització y l'ignorància de l'art de la guerra, fet a sò de trompetes y talals! Així entraren a la vila de Vinhães! Les tropes republicanes estaven acampades fora de la vila, així es que aquesta estava sense forces militars. La pri-

pes republicanes han donat cassà a molts d'aquells bandolers, y es probable que dintre pocs dies hagin liquidat del tot les guerrilles del nou «Cura de Santa Cruz» portugués. Aquesta vegada, també ha sigut el clergat el principal propulsor del moviment.

Fracassada la ridicola carlinada, ha sofert un cop mortal la causa monàrquica portuguesa. Molts realistes han caigut presoners: uns al camp de batalla, altres fugint covardament d'Espanya, que ve a dir pera'ls conspiradors un següent aburaderes. Els tribunals marçals jutjaran sumariament als facciosos; però la República, sempre magnànima, no vessarà la sang dels seus enemics: les peves lleis aboliràn la pena de mort, fins pera'ls traidors a la patria agafats en el moment de foguejar els seus germans de l'exèrcit gloriós de la República. Espanya pensarà les represalles dels realistes si arriben a sortir victoriosos! El fusellament, ja se sub que es la seva gran arma pera fer proselitisme: augmentar el seu estol per la matança dels contraris. Quan la República volia anistiar als conspiradors soldats que's trobaven a Espanya, una república preguntà a un queto realista què li semblava la magnanimitat republicana, y el queto realista va replicar sinistrament: «Nosaltres també anistiaríem als republicans, però... després de mort!» Aquest era també criteri dels conspiradors brigantins de Vizeu, Fafe y altres localitats, que pensaven iniciar la contra-revolució, assassinant als republicans pres en evidència a cada població. Així alguns conspiradors se'ls ha trobat a sobre la llista de les víctimes.

En aquest moment gloriós pera la República germana, després de desfer la nova carlinada brigantina, tot esperant que les noves institucions afirmen l'ordre, la pau y el treball, donant així un exemple a la humanitat que contempla amorosament la marxa progressiva del poble lusit, nosaltres, en una noble emulació, cridem del fons de la nostra ànima:

Visca la República Portuguesa!
RIBERA Y ROVIRA

Notes polítiques

Boicot contra Espanya

Moltes cases de comers d'aquesta ciutat han rebut la següent circular d'importantes cases de comers portuguesos:

«Lisboa, 13 de Julho de 1912.

Sem o menor resentimento pelo Povo Hespanhol a quem prestamos justia, mas perante a attitude indigna da Hespanha para com Portugal no actual momento, por termos a IV. S. que consideramos cortadas d'hoje em diante todas as nossas relações comerciais com essa casa, rogando se sirvam anular qualquer encomenda que tenham a expedir para a nossa casa, a qual não reconheceremos.

Sem mais, somos de V. S. attos, V.

GRANDELLA & C.

Felicitação

El Centre Federal Nacionalista Republicà del Clot, ha remès la següent entusiasta felicitació al digno diputat per Barcelona, nostre estimadíssim amic don Pere Corominas.

«Sr. D. Pere Corominas:

Aquesta entitat, vos endressa la més coral felicitació, a vos y als demés diputats catalans, per la justa y patriòtica defensa que fereu del projecte de Mancomunitats; interpellant així el sentiment y aspiració de la nostra Catalunya.

Seguim però y entusiasmàticament el camí empresat y sense cap mena de claudicació, pensant que darrera vostre teniu tot un poble fríes de gaudir altra volta, les llibertats que per dret lleigit ens pertoqueu.

Visca Catalunya!

Visquem molt anys pel bé de la causa Catalana y la República.

El president, Josep Enguix. El secretari, Salvador Mitjà.

«El Cor del Poble»

Avui, a la tarda, se posarà a la venda! Popular setmanari «El Cor del Poble», contingint el següent y immolable text:

Després de parlar en Pere Corominas--La kàbita jaumista en acció.-- Problema de Autonomia, per Josep Enguix.--Puntualitzant, per Simó Marín.--Per les Sacristies.-- Les Associacions obreres a Barcelona, per Pere de Prades.--Una vergonya generalitzada, per J. Sansol-Verdier.-- Venis de fora, pel Dr. R. Pellicer.--Estatuts del Comitè de Joventuts d'U. F. N. R.--Clivès portuguesos: Bernad Machado.-- Fibiades.-- Noves, Arta y Festes.

En Barral y en Lerroux

«El Mercantil Valenciano», diu que'l senyor Lerroux ha donat davant de la Junta Municipal les explicacions que li havien demanat.

El senyor Barral formulà's càrreges, sostenint tot lo que digué en l'anterior reunió de la Junta Municipal.

El senyor Lerroux intentà defensar-se. Se parlà de les declaracions del queto dels radicals favorables a la guerra.

La Junta Municipal resolrà, tant públics els acords que prengué.

Se creu que's funcionarà'l partit quedant u d'ells a la qüestió de Lerroux y separant definitivament altres.

Conferència

El diputat provincial tarragonès, de l'U. F. N. R. don Josep Mestre, donarà aviat una conferència sobre Mancomunitats a Vilatorrada (Camp de Tarragona).

Periodistes processats

Per delictes d'impremta han sigut de nou processats els redactors de nostre confrare «El Intransigente», senyors Plató, Peig y Ferrán Pintado.

De les seves defenses se'n encarreguen respectivament els senyors Josep Ullé y J. Lladó y Valls.

El ferrouxisme y les Mancomunitats

Passat demà, a la nit, tindrà lloc un miting a la Casa del Poble del districte quint en el qual els diputats provincials ferrouxistes explicaran (?) el projecte y llei sobre Mancomunitats.

L'Assamblea de Tarragona

Ha remusat les seves tasques la comissió organitzadora de l'Assamblea Nacionalista de Tarragona, havent adoptat els següents acords:

Primer. Formar desseguida la llista de delegats, atenció en els acords presos per aquest fi abans de la separació dels representants de la dreta catalanista.

Segon. Celebrar actes de propaganda per individus de la comissió organitzadora en la primera quinzena de setembre y en diverses comarques de Catalunya.

Tercer. Canviaren impressions pera preparar a l'Assamblea, ademés de les bases que s'havien aprovat quan la comissió estava integrada, el planjament y solució d'un dels problemes capitals del nacionalisme, però com el punt ha de ser objecció encara de més distingit examen, no hi hagué acord definitiu.

En lo succés la referida comissió's reunirà sovint pera amar afirmant y donant terme a l'organització de l'Assamblea.

Conferencia den Laporta

Diumenge vinent, tindrà lloc en el Centre d'U. Federalista Nacionalista Republicana de Capellades, la 3.ª conferencia política-cultural a càrreg del eloquent orador federalista don Miquel Laporta, qui desenrollarà un interessant tema d'actualitat política.

L'acte serà públic y començarà a les quatre de la tarda.

Ateneu Gracienc d'U. F. R.

En aquest Ateneu Gracienc d'U. F. R. hi ha sigut creada una «Comissió de Propaganda Política» la tasca de la qual es la de mantenir ben viu l'amor a nostres preuats ideals y treballar principalment en aquest sentit en la republicana barrada de Gracia, baluard que fou un temps de les llibertats de nostra terra y que avui sembla lingui en oblid.

Aquesta «Comissió de Propaganda Política» ha proposat al Consell Directiu del mateix ateneu haver sigut acceptat per unanimitat, la celebració d'una reunió magna de totes les entitats liberals avençades de Barcelona, a fi de buscar la manera d'arribar a una unió de tots aquests elements, sense distinció de partits polítics, pera contrarestar el terrisme reaccionari que tracta d'imposar arreu de Catalunya.

Diverses

El disabte marxarà a Londres el diputat provincial senyor Valentí y Camp.

Ha arribat de Madrid l'ex-governador civil d'aquesta província don Bonaventura Muñoz.

JOVENIUT F. N. R.

Avui, a dos quarts de deu de la vetlla,

Grandiós miting commemoratiu de la presa de la Bastilla

Local:
C. N. R. de Gracia (Llibertat, 2y4)

Oradors:
Andreu Nin, Enric Vila, Ribera y Rovira, Oriol Martorell y Francesc Layret.

ECOS

EL DIARI «La Publicidad», assegura que si a Catalunya el nacionalisme estigués veritablement arrelat, a l'anunci de la maledicte den Mistral hauríem tingut de sortir en caravana de pelegrins sentimentals, camí de la Camargue.

Gran es en Mistral y gran també nostre amor per ell, empré si el moviment se demostra caminant no pas l'estimació, que be pot plorar-se un dolor a casa, sense necessitat de comprar y fer servir una guia de farrocarre. Si així no fos, la terra oferiria un curiós espectacle de plorers. A cada gran home mort o malalt, els seus creients, haurien d'organitzar expedicions, que a l'arribar a lloc ignorem quines tasques realitzarien, com no fos que's dediquessin els de creencies religioses a pregar a Déu per la salvació del cos del malalt o per l'ànima del difunt.

La recominació de «La Publicidad», està feta, ademés, amb una mica de lleugeresa. Un viatge a la Camargue, no's fa així com així. Se té de deixar la feina y comptar amb una borsa de viatge y els literats, els periodistes, els poetes, els artistes y fins diem que's sentimentals, no poden atendre fàcilment el preg de «La Publicidad» de que's convertixin en una mena de germans de l'orde de Sant Joan de Déu política y poètica. Y si aquests remors del romatge de la Salut, al finalitzar el viatge, se trobaven amb que en Mistral--o el gran home que's hagués atret--sortia a donarli la benvinguda y les

gracies a la porta de casa seva? Alhèsiora, no s'escriuria alegrement--alegrent, tant tot el mal possible--sobre l'ingenuitat passional dels viatgers? Fins els hi diríem que sentien en les malalties dels seus ídols, una recrudescència admirativa, pera poder fer un viatge per la dolça Provença en caravana que reduïx les tarifes ferroviàries y abaratals hotels.

Sortosament, en Mistral està millor. L'arribada dels catalans, no hauria produït en Mistral una tènue preocupació, quelcom així com si ja comensessin a reunir-se les comissions pera l'enterrament? Creguí l'estimat confrare que de lluny s'admirava tant com de prop y perquè ho creiem, ens guardem prou de dubtar de l'amor de l'Unité Republicana, per no haver organitzat una expedició a Madrid, quan enterraren en en Salmeron, ni tampoc del de «La Publicidad», per no haver enviat ni un redactor a aquella dolorosa cerimònia.

La finalitat d'aquesta aclaració es sols perqu'els socs de l'A. N. C. y els nacionalistes en general sapiguin que l'esmentada A. N. C. procura no mancar mai en els actes pro-patria.

—Aproposit de la precedent aclaració, ens comunicaren els visitants que l'Associació Nacionalista, estrenarà en breu una nova bandera.

El dibuix d'aquesta nova ensenya, patria, ha sigut encarregat al conegut y celebrat dibuixant senyor Llovet, y dintre de breus dies comensarà'l brodat de l'alegoria per una senyoreta filla d'un individu del C. D. l'A. qual alegoria «molt antiga» serà entusiàsticament rebuda alí aont vagi.

Si alguns altres aconekements no li obliguen serà inaugurada la nova bandera de l'Associació Nacionalista amb motiu de l'Assamblea de Tarragona.

Política dinástica

En Maura, en Moret y en Canalejas

«La Epoca» ha publicat el següent solt política, que a títol d'informació reproduim: «Es absolutament caprichoso cuanto dice un periódico acerca de la visita que el señor Maura hizo al señor Moret, y totalmente inexactas las palabras que se atribuyen al ilustre jefe del partido conservador.

De la visita consignamos en momento oportuno que se trataba de un acto de mera cortesía; y en cuanto a lo demás, no necesitamos decir, porque el aserto se desprende de la conducta invariablemente observada por la agrupación conservadora, que ésta no interviene para nada en los pleitos domésticos de los liberales. A lo sumo, lo que hace es lamentarse de que éstos ni se atrepan, ni se empujen.

Luchen o no luchen--preferimos en bien de todos, lo segundo--los que toman como bandera el nombre del señor Moret y los amigos del señor Canalejas; pero dejen en paz a los demás, y no traten de mezclarnos en sus pequeñas intrigas.»

La conferencia den Corominas

pronunciada diumenge a la Sala Imperi

apareixerà aviat, editada en un follet, per «EL GALL».

Notes preses telegràficament. --- Valdrà 25 cèntims

LITERATURA CATALANA

El libre den Montoliu

Es biogràssim per tots els qui l'han llegit el llibre «Estudis de Literatura Catalana», del vultu escriptor don Manuel de Montoliu, amb próleg de don Miquel S. Oliver, que acaba de publicar la Societat Catalana d'Edicions.

Heusaque les matèries tractades en l'esmentada obra:

Estudis sobre escriptors catalans.--Joan Alcover, Gabriel Alomar, Prudenci Bertrana, Josep Carner, Raimond Casellas, Victor Català, Miquel Costa y Llobera, Angel Guimerà, Teodor Llorente, Joan Maragall, Apelles Mestres, Milà y Fontanals, Eugeni d'Ors, Joaquim Ruyra, J. Verdaguer, Jeroni Zanné, Pere Corominas.

Teoria literaria y orientacions.--L'esperit científic y la literatura. Els nostres clàssics.

Dos articles dedicats a don Adolf Bonilla.

I. La presumpció catalana. II. Hem d'escríure en castellà?

De mètrica catalana.--I. El Ritme. II. La Rima.

COMENTARIS

Petita venjansa

Tot hom pogué veure--y tota la premsa ha hagut--que la conferencia donada el passat diumenge pel nostre il·lustre correligionari don Pere Corominas a la Sala Imperi, fou un èxit extraordinari. Ho fou per la gaudida enorme que hi acudí, per l'importància del discurs del diputat federalista, per l'entusiasme delirant del públic y per la nombrosíssima manifestació que espontàniament s'organitzà a la sortida de l'acte. Diaris com «La Vanguardia» dedicaren a la conferencia tota una plana. Altres, com «La Veu de Catalunya», en publicaren una extensa ressenya a la primera plana y amb el títol a dugues columnes. Com a acte polític ha estat dels més concorreguts y estatusats que s'han celebrat en aquests darrers temps a Barcelona.

Això es evident. Això no admet contradicció. No obstant, aquell diari que no sabem de quin partit es--però que està convertit en la gatzera oficial del raquític partit reformista barceloní--ha publicat uns ratlles plenes de mal dissimulat despit contra en Pere Corominas, dient coses tant xocants com les següents:

«La notable conferencia de Pedro Corominas, en el teatro Sala Imperio, no ha producido la sensación que seguramente esperaban sus organizadores que produjera. Ha pasado casi sin que la opinión se diese cuenta. Y es que este acto de Pedro Corominas no respondia a ninguna necesidad.

Davant d'aquest solt nosaltres no ens hem enfadat: hem somrigut. Es que estem en el secret de la conducta del confrare. Aquest ja fa temps que té el vuit en en Corominas. Y li fa el vuit d'ens que ha perdut les il·lusions absurdes que un dia va forjar-se, suposant que pera'l doble joc que's porten certs senyors, en això del reformisme y en altres coses, se trobaria la tolerancia benévola del nostre il·lustre amic. Al veure que en Corominas--com ja sabem per endavant tots els que'l coneixem de debò--adoptava en el seu memorable discurs de Sant Felici de Guiscolt una actitud clara y digna, se sentí' contrari defraudat y prengué el determinat de dir pagars al president del Consell de l'U. F. N. R. la seva honradesa política.

El solt que comentem constitueix, doncs, una petita venjansa. Es una venjansa ben pueril. No mereix més que una mitja rialla.

SOBRE L'APLEC DE LA SARDANA

L'«Associació Nacionalista Catalana»

Ens ha visitat el president y un vocal del Consell Directiu de l'A. N. C. pera manifestar la seva estranyesa al veure que no ha constat en la ressenya publicada per la premsa catalana de les entitats adherides y banderes que assistiren a l'aplec de la Sardana d'enguany, l'adhesió y concurs amb sa bandera de l'A. N. C.

Peren constar que l'objecte de la visita no era protestar de la que suposen ommissió involuntària de la comissió organitzadora, però si fer constar l'assistència y adhesió a l'acte desde son començament, amb la bandera de l'Associació, que es la que sigué de «d'orgre» l'unitat que amb altres constituint l'actual A. N. C. y en qual cim hi ha una estrella daurada de cinc puntes, la que

La agrupació benévola

L'ESBART CATALÀ DE DANCEURS

Heusaque. Com si quan naix un infant pogués venir al món amb la fortlesa y coneixement d'un home fet, acostumeu a dir de les nostres coses y de la nostra vida: aquí tot està per fer. Però si un se detura en el camí, si exten la mirada en tota l'amplitud de la plana fecunda y mira y sub mirat amb els ulls oberts de bat a bat, una plenada de satisfacció li omple'l pit y li puja'l cap un comens d'orgull.

Nosaltres, els catalans d'avui, no sabem fernes justícia y haurem d'esperar que's la fassin les venidores generacions. Perquè es d'admirar l'esforç col·lectiu que la nostra rassa ha dut a terme en menys de mitg segle. Tot incomplet si voleu, més d'una impenitència tan manifesta que aquell que per primera vegada ens coneix y arriba a la nostra ànima, no repara en afirmar la nostra existencia com a poble. Es en l'orde material, en l'econòmic, en l'artístic, en l'intel·lectual, en el polític que afirmem la nostra personalitat. Es tan activa y enèrgica la savia que circula pel nostre cos que arriba a notes les més subtils; tenen tanta virtutalitat els nostres ideals, que fan de cada català patriota un cavaller rendit y fervorosament enamorat de madona Catalunya.

Per això en mitg segle hem pogut bescanviar una ciutat dintre d'una altra; per això hem pogut fer un art y escampar els nostres artistes pel món; per això som els únics en política, essent els menys que hem deixat sentir la nostra influencia decisiva en la política d'Espanya; per això es possible que, de l'indivisiu particular hagin pogut naixer y pujar y ferse fortes, associacions com l'Orde Català, el Centre Excursionista, el Centre Astonomista de Dependents del Comerç y de l'Indústria, l'Institut d'Estudis Catalans y altres y altres associacions de caràcter polític, artístic o cultural.

Una d'aquestes associacions digna de tota lloa, es l'Esbart Català de Dansaires, agrupació artística que dut a cap una labor artística meritisima, de la que n'és l'ànima el distingit y arduo folk-lorista, don Aureli Campmany.

Fundat l'Esbart quan les glòries jorriades de Solidaritat, quan els barcelonins s'entregaven a una mena de frenesi marcadilla, de cada dia aconseguíen major èxit y perfecció. El pensament del seu fundador se la realitat, en part. Pensant que la febra de la sardana minvava, volgué recollir els bollos típics de Catalunya pera ennoblir-los y popularitzar-los, fent, si era possible, una escola nacional de la dansa. El pensament s'ha realitzat en part. Una colla d'ardits joves y simpàtics y animoses notes han convertit les ensenyances del mestre, y avui les danses

—Es precis en algunes malalties del tubu digestiu, procurar estómac als que no'n tenen, mitjançant medicaments que augmentin la secreció del suc gástric, la motilitat de l'estómac i la seva potencia fortificant pera digerir y assimilar. El millor de tots ells es l'Estomacal de Saiz de Carlos.

Informació de Catalunya
La Bisbal
NETLLADA.—La incansable, intelligent y

Festes hermoses com aquestes, honoren un poble y signifiquen al ensemps sa importància, poguent proclamar, per lo mateix La Bisbal amb orgull, que comp'ta amb una experta professora, sortida d'entre la flor natia dels conreusadors de l'intel·ligència.

3 PESSETES

DE VENDA A TOTES LES LLIBRERIES

Contra Espanya

«El Imparcial» publica una correspondència de Lisboa, d'un redactor seu enviat a la capital de la veïna República.

Se diu en ella que a Lisboa se respira un ambient de gran hostilitat contra Espanya.

Més realistes portuguesos
Pontevedra, 17.—Comuniquen de Tuv a

Informació d' Espanya

Madrid, 17, o

Oviedo.—Ha sorit cap a Gijón un esqu

Información de Texaco

Assistència a parts: dijous y dissabes
dent | onze a dotze del matí, a càrrec
la cirurgiana donya Isabel Riera

Suicidi en un conve

Malalties de criatures: dilluns, dimecres
divendres, de nou a deu del
a càrreg del doctor Roig y Roig.
Assistència a París: dijous y dissabtes
onze a dotze del matí, a càrreg
la cirurgiana donya Isabel Ral

